

Samklang med, hvad det ærede Medlem, der nys satte sig, hævdede, at der maa være Frihed, saa vid Frihed som vel muligt og ikke mindst paa det aandelige Omraade, fordi en Konkurrence der utvivlsomt vil bringe det største og bedste Resultat. Men det beklagelige er, at vi nu igen skulle til at omtale en Sag, som staar paa det samme Standpunkt i Aar som sidste Aar, at vi ikke ere naaede et Skridt videre i Retning af større Frihed, men snarere kun have faaet en Bekræftelse paa, at der med Hensyn til Teaterdrift hersker Enevælde her i Landet, et Enevælde, der har en Tendens til at udvide sig i Stedet for at blive indskrænket. Den højtærede Konsejlspræsident, der i dette Tilfælde altsaa figurerer som Justitsminister, har ikke alene bekræftet gamle, men udstedt ny Privilegier, og skønt jeg ganske sikkert beklager, at man overhovedet skal leve under Privilegiernes Herredømme, vilde jeg alligevel have ønsket, naar endelig den højtærede Minister var skreden til at ville uddele saadanne Privilegier, at han da havde villét gøre det paa en Maade, der havde smagt mindre af Enevælde, og gjort det i god Overensstemmelse med, hvad den brede Befolkning kan kræve, naar den søger Adgang til god Kunst og derved bidrager sit til at løfte sig op fra et lavere Standpunkt til et højere, glæde sig ved Livets skønne og lyse Indtryk og faa større Forstaaelse af, hvad Kunsten i det hele taget kan byde os. Dette har imidlertid den højtærede Justitsminister ikke gjort. Han har bekræftet gamle Privilegier og udstedt ny, han har ikke tænkt paa de store Masser, der maa søge ad Frivillighedens Vej under mangehaande Besværligheder at skaffe sig Adgang til oplivende Fornøjelse, og naar det ærede Medlem, der nys satte sig, hentydede til en Udtalelse, som han fandt styg, og som han mente ogsaa den højtærede Minister havde fundet styg, Udtalelsen om Variétéer, og sagde, at der var mange Medlemmer i denne Sal, der muligvis dele denne Opfattelse, at Variétéerne ere noget af det frygteligste, der eksisterer, og at de ere selve Synden og Elendigheden i Verden, skal jeg dog tillade mig at sige, at jeg for det første har den Opfattelse, at man i Variétélivet meget vel vil kunne finde noget og ikke saa lidt endda, der virker forfriskende og forædlende paa Menneskesindet; men naar man ikke har faaet mere end det almindelige Variétéliv paa mange af de Steder, hvor de brede Lag skulle færdes, og hvor de søge hen, turde dette ligge i, at man

har givet de brede Lag saa overordentlig ringe Adgang til at faa Indtryk af den store og gode Kunst. Derfor maa man underholde sig ved saadanne Lejligheder, hvor Fattigfolk kommer sammen, med det, som de Herrer kalde Variétéoggl, men man har dog i det mindste vist, at man stræber efter noget højere, og man turde have Krav paa Paaskønnelse fra deres Side, som ere satte til Ledere og Styrere i denne Sag. Man har stræbt efter noget højere og vil kunne godtgøre det, naar jeg peger paa en af de Institutioner, Arbejderne have rejst her i Landet, nemlig Arbejdernes Teatre. Specielt vil jeg her fremhæve det af dem, som har vist sig i Stand til at fremføre de største og bedste Ting, ganske vist med Velvilje fra den højtærede Ministers Side. Men jeg vil ogsaa straks sige, at hvor megen Pris jeg end sætter paa denne Velvilje, forekommer den mig dog at være for ringe, hvis man virkelig ønsker, at de brede Lag skulle kunne faa Del i de gode og ædle Kunstnydelser. Arbejdernes Teater paa Vesterbro ligger ved en Bydel, som er en af de tættest befolkede her i denne Stad. Derude mangler man ganske og aldeles et Teater. Det er for en væsentlig Del kun Proletarer, der bebo Kasererne derude, men det er Mennesker med samme Trang til at skaffe sig Adgang til lidt gode og forædlende Nydelser, og i jo højere Grad man spærrer dem Adgangen dertil, des mindre har man Lov til at kræve af dem, at de skulde kunne komme bort fra det, man kalder Variétéfornøjelser og det, man ikke synes at ville sætte nogen synderlig Pris paa, og som jo heller ikke er det bedste, men dog bedre end intet. Hvis man ønsker, at denne Befolkning skal have Adgang til virkelig god Kunst, maa man ikke indskrænke sig til at give den Adgang til at komme i Arbejdernes Teater en Gang om Ugen, Søndag Aften. Det er alt, hvad der er gjort. Det er prisværdigt, at man har givet denne Tilladelse, men jeg maa sige, at jeg anser det for at være alt for lidt. For en Bydel som den omtalte, hvor der findes saa mange tusinde Mennesker, der hver eneste Aften og om Søndagen skulle have noget at bruge deres Fritid til, noget at glæde sig ved, vilde der have været den størst mulige Anledning til at have et Teater, hvor disse Proletarer, disse Arbejdere og Smaafolk kunne søge hen. Man har en god Scene i denne Forsamlingsbygning, man har Evnen til at opføre noget godt, man har vist, at man ogsaa magter denne